

#4: Werk samen met bestaande groepen in een wijk

Bestaande bewonersgroepen hebben veel kennis over de wijk en contacten met andere bewoners. Een gemeente of andere professionele partij heeft van allebei vaak minder. Door samen te werken met bestaande groepen kunt u het participatieproces versnellen. Leg contact en deel kennis en ervaring; het resultaat is meer inzicht in de wijk én steun voor het transitieproces.

Bewoners organiseren zich rondom verschillende thema's – in wijkraden, buurtverenigingen, sportclubs, maar ook in wijkinitiatieven zoals groenbeheer en energiecoöperatie. Energiecoöperaties zijn democratisch georganiseerd en kunnen daardoor een rol spelen in de democratische invulling van het participatieproces. Daarnaast biedt een actieve energiecoöperatie de gemeente veel lokale, specialisatie kennis en netwerken. Daar kunt u gebruik van maken.

Vaak hebben activiteiten in bestaande groepen niet te maken met de transitie naar een aardgasvrije wijk. Raak bekend met de bestaande thema's en onderzoek hoe u elkaar kunt helpen in het participatieproces. De samenwerking tussen bewoners en gemeente heeft een centrale rol in de (langdurige) warmtetransitie; het is de moeite waard te investeren in een goede basis.

De toepassing

Zorg dat u als gemeente een zichtbaar aanspreekpunt hebt voor wijkinitiatieven en individuele bewoners, zoals een bewonersadviseur of initiatievenmakelaar. Documenteer wat er met wie wordt besproken en welke keuzes worden gemaakt. Communiceer dit actief aan alle betrokkenen.

Het is een valkuil voor gemeenten om te denken dat ze alles weten. Geef ruimte aan bestaande groepen om te adviseren over het participatieproces en/of de uitkomst. Dit zorgt voor bruikbare input en draagvlak. Door te investeren in de professionalisering van wijkinitiatieven draagt u als gemeente niet alleen bij aan het vergroten van participatie, maar ook aan de sociale cohesie binnen een wijk.

Het organiseren van een participatietraject kost veel tijd en geld. Een deel van deze activiteiten kan, soms in ruil voor een vergoeding, worden overgedragen aan een wijkinitiatief. Het is ook mogelijk om bewoners die zich intensief en deskundig inzetten voor het participatieproces in een wijk financieel te compenseren.

Kennis over de wijk zit niet alleen bij bewoners, maar ook bij professionals van gemeenten, zorginstellingen en corporaties die actief zijn in de wijken. Bijvoorbeeld als wijkadviseur of in wijkteams. Benut ook deze kennis.

In de praktijk

De Benedenbuurt in Wageningen was toe aan nieuwe riolering. Bewoner Wanka Lelieveld nam het initiatief voor een energiecoöperatie. Doel: het (mee) aanleggen van een warmtenet met 'ecovat' tijdens de reeds geplande werkzaamheden. De gemeente reageerde hier positief op, en zoekt samen met de energiecoöperatie uit hoe ze dit kunnen realiseren.

De volgende stap

Deze les is één van de zeven uitkomsten van een Community of Practice. Lees de inleiding van de lessen voor context en de overige lessen voor meer inzichten. Meer weten? Kijk ook naar:

- De beschrijving van de Wageningse casus in het rapport Burgerparticipatie in de warmtetransitie. Hierin staan ook de aanpakken van Haarlem en Nijmegen beschreven, waar de gemeente volop samenwerkt aan de warmtetransitie met bestaande bewonersgroepen.
- Hier Opgewekt publiceerde deze lessen van de eerste collectieve warmtenetten.
- De publicatie Naar een Wendbare Wijkaanpak biedt een concreet stappenplan voor een lokale aanpak en het vormen van een krachtige coalitie.